

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce **M. T.**, bytem P., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen **žalovaný** či **MPSV**), v řízení o žalobě ze dne 25.4.2014 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2014 č.j. X o příspěvek na péči

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Řízení v této projednávané věci je upraveno soudním řádem správním (zákon č. 150/2002 Sb., dále jen **s.ř.s.**) a pro návrh je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou žalobce vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím MPSV ze dne 8.4.2014 zejména proto, že MPSV ve svém rozhodnutí nezohlednilo výsledek sociálního šetření ÚP v Plzni ze dne 24.5.2013, kde sociální pracovnice mohla posoudit jeho schopnost zvládat základní životní potřeby v domácím prostředí, když dle něho mu jeho onemocnění navíc neumožňují zvládat pravidelně, spolehlivě a v přijatelném standardu další životní potřeby mobilitu, stravování, oblékání a obouvání i tělesnou hygienu. Největší rozpory mezi napadeným rozhodnutím MPSV a záznamem ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči nachází zejména v posouzení základních životních potřeb mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena. Podle žalobce bylo rozhodnutí odpůrce vydáno v rozporu s vyhláškou č. 505/2006 Sb., v účinném znění, a zákonem č. 108/2006 Sb., *o sociálních službách* (dále jen **zákon**), na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a v rozporu s lékařskými zprávami a výsledkem sociálního šetření ÚP v Plzni; závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 8.4.2014 a vrácení věci žalovanému, rovněž požadoval náhradu nespecifikovaných nákladů řízení a také žádal o účast na projednání jeho záležitosti KS v Plzni. *K žalobě kromě kopie napadeného a předcházejícího rozhodnutí bylo připojeno mimo jiné i prohlášení manželky žalobce ze dne 25.4.2014 o tom, v jakých oblastech mu poskytuje celodenní péči.*

*Napadeným rozhodnutím MPSV ze dne 8.4.2014 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Plzni (dále jen **ÚP**) ze dne 5.2.2014, č.j. X, jímž nebyl přiznán žalobci příspěvek na péči s odůvodněním, že lékař OSSZ (4.1.2014) a i lékaři PK MPSV (28.3.2014) došli k závěru, že dle vypracovaných posudků o zdravotním stavu nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, jelikož potřebuje pomoc při zvládání dvou základních životních potřeb (*osobní aktivity a péče o domácnost*), když bylo zohledněno i sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Závěrem žalovaný uvedl, že shromáždil podklady, které jsou dle jeho názoru dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci, přičemž z provedených důkazů lze mít za prokázané, že bylo provedeno posudkové zhodnocení podle posudkově medicínských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení. Vypracovaný posudek se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání, doložené lékařské zprávy byly zohledněny v posudku. Posudkový závěr pro účely odvolacího řízení ze dne 28.03.2014 jako stěžejní důkaz považuje žalovaný za úplný, objektivní a přesvědčivý.*

*Ze zaslaného *správního* spisu žalovaným vyplývá, že obsahu spisu odpovídají skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí.*

*Z vyžádaného *posudkového* spisu vedeného u Posudkové komise MPSV pracoviště v Plzni (dále jen **PK** či *komise*) a v něm založeného posudku této PK ze dne 28.3.2014 vyplývá, že žalobce, který nebyl přítomen jednání, není osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, kdy z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři nebo čtyři základní životní potřeby, jelikož potřebuje pomoc při zvládání dvou základních životních potřeb (*osobní aktivity a péče o domácnost*). Dále je založena i kopie „Záznamu ze sociálního šetření pro účely příspěvku na péči“ provedeného dne 19.4.2013.*

Žalovaný ve vyjádření k žalobě dne 22.5.2014 souhlasil s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, navrhl zamítnutí žaloby, když má za to, že jeho rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a odvolací řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno jej zrušit. Dále popsal celý průběh řízení, kdy žalobce podal dne 31.1.2013 u ÚP žádost o příspěvek na péči, a zdůraznil, že je přirozené, že mezi výsledkem sociálního šetření a lékařským posouzením stupně závislosti jsou a budou rozdíly, které pramení z odlišných metod a způsobů práce, z odlišné odbornosti i možnosti objektivizace rozhodných skutečností, neboť sociální šetření nemohou objektivně i při nejlepší vůli popsat či zhodnotit některé skutečnosti, zejména příčinnou souvislost mezi dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, poruchou funkčních schopností a závislostí. Žalovaný shromáždil podklady, které jsou podle jeho názoru dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci, a z provedených důkazů lze mít za prokázané, že bylo provedeno posudkové zhodnocení dle posudkově medicínských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení. Vypracovaný posudek se srozumitelně a bez vnitřních rozporů vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami žalobce, všechny doložené lékařské zprávy byly v posudku zohledněny a posudkový závěr pro účely odvolacího řízení ze dne 28.3.2014 jako stěžejní důkaz považoval za úplný, objektivní a přesvědčivý.

Následně žalobce v podání ze dne 3.6.2014 uvedl, že nesouhlasí s tím, aby soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání a pokud mu to zdravotní stav umožní, jednání se chce zúčastnit, nepožaduje náklady řízení v případě úspěchu v řízení před soudem; v případě, že by mu to zdravotní stav nedovolil, přeje si být zastoupen osobou svého syna ing. M. T.,

PhD. Na podané žalobě i argumentech v ní uvedených nadále setrval a za dostatečné důkazy pokládá doklady přiložené k žalobě, když výsledky sociálního šetření byly podloženy i osobním prohlášením jeho manželky A. T. Dne 18.2.2015 byly zdejšímu soudu *doručeny lékařské zprávy ze dne 20. a 27.1.2015 týkající se žalobce.*

U ústního jednání zdejšího soudu dne 23.4.2015, jehož se žalovaný nezúčastnil, žalobce setrval na podané žalobě a závěrem požadoval vyhovění žalobě, neboť mu minimálně ještě měla být uznána neschopnost mobility, když má přiznaný průkaz ZTP kvůli mobilitě, ale ohledně příspěvku na péči mu mobilita uznána nebyla, což mu nebylo vysvětleno; nezbyde mu, než znovu asi již počtvrté požádat o příspěvek na péči; nabyt dojmu, že zákony v této oblasti nejsou dělány pro postižené, ale pro úřady.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*).

Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (*tj. k datu 8.4.2014*), jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s. a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Dle § 3 *správního řádu*, zákona č. 500/2004 Sb., postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v § 7 *zákona ve znění platném k rozhodnému datu*, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen **příspěvek**) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Dle § 8 odst. 2 *zákona* se osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) *stupni I* (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
- b) *stupni II* (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
- c) *stupni III* (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
- d) *stupni IV* (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v *příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.*, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **příloha č. 1 vyhlášky**):

- a) *Mobilita*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy

osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) *Orientace*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) *Komunikace*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) *Stravování*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) *Oblékání a obouvání*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) *Tělesná hygiena*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) *Výkon fyziologické potřeby*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) *Péče o zdraví*: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) *Osobní aktivity*:

j) *Péče o domácnost*:

V této věci se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. *Soud pak shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí ze dne 8.4.2014 nesplňuje podmínky pro jeho zrušení* zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nevyžaduje zásadní doplnění, žalovaný se vypořádal na podkladě posudku PK se všemi námitkami žalobce v potřebném rozsahu, přičemž žádnou z nich neuznal důvodnou. Ani soud neshledal žádnou z uplatněných žalobních námitek důvodnou, jelikož žalobce, na němž spočívá důkazní břemeno, plně nespecifikoval závažné důvody, kvůli nimž není schopen zvládat jím namítané základní životní potřeby, ani neprokázal, že nezvládá více jak 2 základní životní potřeby, přičemž z posudku PK je zcela zřejmé, že bylo postupováno v souladu s příslušnou Přílohou č. 1 vyhlášky, kdy způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven v § 1 až § 2c) této vyhlášky. Neznamená totiž, že pokud není vyhověno žadateli o příspěvek, u něhož byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, že rozhodnutí správního orgánu je nesprávné a v rozporu s příslušnými předpisy, přičemž posouzení zdravotního stavu ve vztahu k zvládání či nezvládání základních životních potřeb je svěřeno právním předpisem posudkovým lékařům OSSZ a PK, tudíž jimi vypracované posudky jsou podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí příslušného správního orgánu (*ÚP a MPSV*). Rozhodující je posouzení lékařem nikoli sociálním pracovníkem, který nehodnotí obsah lékařských zpráv, ale vychází z údajů sdělených žadatelem o příspěvek. Napadené rozhodnutí žalovaného je

plně v souladu s § 68 správního řádu (*náležitosti rozhodnutí*), když v odst. 3 je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalobce sice nebyl přítomen osobně posouzení jeho zdravotního stavu na OSSZ a u PK, ale před vydáním rozhodnutí ÚP i žalovaného měl možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, případně předložit další lékařské zprávy či namítat neúplnost podkladů, navrhnout jejich doplnění atd., avšak této možnosti v odvolacím řízení, tj. před vydáním rozhodnutí ze dne 8.4.2014, nevyužil; lékař OSSZ i PK zhodnotili všechny předložené lékařské zprávy, jak je zjištělné ze založených posudků, tudíž skutkový stav byl zjištěn dostatečně.

Žalobce neprokázal svá tvrzení o tom, že nezvládá i další základní životní potřeby – kromě uznané *osobní aktivity a péče o domácnost i mobilitu, stravování, oblékání a obouvání i tělesnou hygienu* – když PK se vyjádřila ke všem jeho odvolacím námitkám proti rozhodnutí ÚP ze dne 5.2.2014 a žádnou z nich neshledala důvodnou, jelikož vycházela z doložených nálezů, přičemž v žádném z nich nebyla zmínka o nutnosti při lokomoci používat 2 opěrné prostředky, neboť je schopen chůze bez opěrných pomůcek, chůze je bez stranových odchylek, stoj I. - III. normální, dolní končetiny bez paretického postižení, v oblasti psychické plně komponován, v oblasti smyslové bez závažnějšího postižení, horní končetiny bez funkčního postižení, je schopen jídlo naservírovat, je schopen si oblečení a obutí samostatně připravit. Komise vycházející z doložené zdravotní dokumentace nebyla v plném souladu se sociálním šetřením ze dne 19.4.2013, pokud se jedná o konstatování chůze za pomoci 2 FH, o neschopnost žalobce jídlo naservírovat a o neschopnost si samostatně připravit oblečení, v ostatním byla v souladu se sociálním šetřením. Rovněž komise uvedla, že je schopen lokomoce bez opěrných prostředků, neboť horní i dolní končetiny jsou bez funkčního postižení, bez paréz, chůze je bez stranových odchylek, je schopen se posadit, postavit, je schopen měnit polohy, je schopen chůze krok za krokem do vzdálenosti 200 metrů zopakovaným odpočinkem - je po stránce kardiopulmonální stabilizovaný, bez arytmiických příhod dle paměti ICD (*uvedeno v kardiologickém vyšetření*), je schopen chůze do schodů a ze schodů v rozsahu jednoho patra - objektivizováno praktickým lékařem i kardiologickým vyšetřením, když posudkovým kritériem není posuzovat dobu stání, ale schopnost se postavit, měnit polohy; používání dopravních prostředků včetně bariérových nelze hodnotit jako každodenní úkon. Pokud se jedná o částečnou pomoc při oblékání, je žalobce v oblasti psychické plně komponován, v oblasti smyslové bez závažnějšího postižení, horní končetiny jsou bez funkčního postižení, bez paréz, páteř je bez zánikové kořenové symptomatologie, je schopen si oblečení vybrat, je schopen se obléci a svléci, obout a zout, je schopen s oblečením manipulovat v souvislosti s denním režimem. V oblasti psychické je plně komponován, v oblasti smyslové bez závažnějšího postižení, horní i dolní končetiny bez funkčního postižení, kardiopulmonálně stabilizován, nejsou arytmiické příhody v paměti ICD dle kardiologického vyšetření */nedošlo k výboji/*, je schopen použít hygienického zařízení, je schopen si umýt jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, ústní hygienu, učesat se, oholit, při těchto činnostech není nutný dohled ani dopomoc.

Soud připomíná, že v přezkumném soudním řízení je rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 8.4.2014, což je datum vydání napadeného rozhodnutí MPSV, tudíž jakékoli lékařské zprávy po rozhodném datu nelze v tomto řízení zohlednit, rovněž tak pro soud není rozhodující obsah prohlášení manželky žalobce ze dne 25.4.2014 o tom, jakou celodenní péči poskytuje manželovi, jelikož rozhodnutí správních orgánů ohledně příspěvku na péči je vázáno na posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovými lékaři OSSZ a PK, kteří jsou ze zákona k takovému posouzení

povolání a zdravotní stav hodnotí zejména na základě lékařských zpráv ošetřujících lékařů s přihlédnutím k výsledku sociálního šetření, nikoli svědectví jiných osob.

K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, rozhodující správní orgán může dospět jen tehdy, jestliže se komise vypořádá se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník, o jehož nárok na příspěvek se jedná. Posudek o zdravotním stavu ve vztahu k příspěvku musí obsahovat nezbytné náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru musí být takové, aby byla splněna zásada skutkového zjištění věci a jeho závěr byl přesvědčivý a srozumitelný pro účastníka i správní orgán a ze všech těchto hledisek je rozhodující správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK vyhodnotit. Zdejší soud proto na základě všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posudek PK v testu úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti, jakož i správnosti, v této věci obstál, protože výsledek posudkového hodnocení je srozumitelný pro rozhodovací orgán i pro účastníka řízení, byť s ním nesouhlasí, rovněž byla uvedena příčina zjištěného dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a také další zdravotní postižení žalobce.

Ze všech těchto důvodů dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba žalobce ze dne 25.4.2014 není důvodná, když žalovaný se vypořádal dostatečným způsobem na základě posudku PK s jeho námitkami proti předcházejícímu rozhodnutí ÚP; ani soud neshledal důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí je přezkoumatelné, žalovaný rozhodl v souladu s platnou právní úpravou, proto soud žalobu žalobce zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. shora citovaného (*výrok I. rozsudku*). Zároveň se soud omlouvá za délku řízení způsobenou objektivními skutečnostmi. *Bez ohledu na výsledek tohoto řízení má žalobce možnost podat opakovaně žádost o předmětný příspěvek, nebude-li vyhověno žádosti či případnému odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání požadovaného příspěvku, když uvedený příspěvek lze přiznat nejdříve od začátku měsíce, v němž byla žádost podána.*

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 23. dubna 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně